

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania E. z siedzibą w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Warszawie
z udziałem E1. z siedzibą w W. oraz M.G., M.G1., A.I., T.J. i J.J.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 11 czerwca 2025 r.,
zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 28 października 2024 r., sygn. akt III AUa 3102/22,

oddala zażalenie.

DS

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, postanowieniem z 28 października 2024 r. (sygn. akt II WSC U 221/24, III AUa 3102/22), wydanym w sprawie E. z siedzibą w Warszawie, przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w Warszawie, z udziałem E1. z siedzibą w W. oraz M.G., M.G1., A.I., T.J., J.J., o podleganie ubezpieczeniom społecznym, na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego: odrzucił skargę kasacyjną.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny wskazał, że skarga kasacyjna sporządzona 8 października 2024 r., skierowana do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Warszawie, który wydał zaskarżone

orzeczenie, została wniesiona 8 października 2024 r., a więc z uchybieniem terminu przewidzianego dla dokonania tej czynności. Doręczenie wyroku Sądu Apelacyjnego z 6 lutego 2024 r. wraz z uzasadnieniem nastąpiło 11 kwietnia 2024 r. (k. 556 - pismo przewodnie i k. 559 – EPO, T. III akt III AUa 3102/22). Sąd Apelacyjny zaznaczył też, że wprawdzie 9 sierpnia 2024 r., Sąd Apelacyjny na wniosek organu rentowego doręczył ponownie wyrok Sądu Apelacyjnego z uzasadnieniem (przez PI), ale nastąpiło to w celach informacyjnych, co jasno wynika z pisma z 8 sierpnia 2024 r., przy których doręczenie miało miejsce (k. 586 i k. 593, T. III akt III AUa 3102/22).

Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie wywiódł organ rentowy, zaskarżając postanowienie w całości, zarzucając naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez stwierdzenie, że:

- organ rentowy nie złożył skargi kasacyjnej w terminie, podczas gdy od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem (9 sierpnia 2024 r.) do daty złożenia apelacji (8 października 2024 r.) nie upłynął dwumiesięczny termin;

- organ rentowy odebrał wyrok wraz z uzasadnieniem 11 kwietnia 2024 r., pomimo że powyższa informacja nie znajduje odzwierciedlenia w portalu sądowym, czego wyrazem jest wniosek organu rentowego o przesłanie za pośrednictwem Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych wyroku z uzasadnieniem;

- informacja w zakładce Czynności, iż wysłano odpowiedź na wniosek o uzasadnienie (bez wskazania formy dokonania tej czynności), a nie faktyczne zamieszczenie i odebranie wyroku Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem przez pełnomocnika profesjonalnego jest dowodem doręczenia wyroku z uzasadnieniem, pomimo że faktycznie wyrok z uzasadnieniem na wniosek organu rentowego został zamieszczony w portalu sądowym dopiero 8 sierpnia 2024 r. (zakładka Moje doręczenia);

2. art. 373 § 1 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, tj. uznanie, że skarga kasacyjna organu rentowego była spóźniona.

W związku ze stawianymi zarzutami organ rentowy wniósł o dopuszczenie dowodu z załączonych dokumentów, na okoliczność daty doręczenia wyroku Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem i uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz rozpoznanie wniesionej skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie organu rentowego i zarzuty w nim zawarte są nieuzasadnione.

Z akt sprawy wynika jednoznacznie, że wyrok z 6 lutego 2024 r. (sygn. akt III AUa 3102/22) Sądu Apelacyjnego w Warszawie wraz z uzasadnieniem został doręczony w dniu 11 kwietnia 2024 r. upoważnionemu pracownikowi organu rentowego (pismo odebrał M.J., o godzinie 8:05, k. 559 akt sądowych). Pismo przewodnie Sądu zostało przez Sąd Apelacyjny w Warszawie zaadresowane na K.K., która to w imieniu organu rentowego złożyła wniosek z 8 lutego 2024 r. o sporządzenie uzasadnienia wyroku i doręczenie go, wraz z aktami sprawy (k. 533). Jednocześnie K.K. do przedmiotowego pisma dołączyła pełnomocnictwo Nr [...] /2023, z którego wynika, że Dyrektor [...] Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie upoważniał ją do reprezentowania organu rentowego w postępowaniu przed sądami powszechnymi w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w zakresie powierzonym na podstawie innych ustaw (k. 534).

Do postępowania przed Sądem Najwyższym, toczącego się na skutek zażalenia, stosuje się odpowiednio większość przepisów o zażaleniu oraz niektóre przepisy dotyczące skargi kasacyjnej. Powszechne jest stanowisko, że nie jest konieczne precyzowanie w zażaleniu odrębnych zarzutów (tak jak w apelacji czy skardze kasacyjnej), wystarczające jest ogólne uzasadnienie zażalenia, wskazujące uchybienia sądu, który wydał zaskarżone postanowienie. Nie oznacza to jednak, że zażalenie nie musi zawierać wskazania powodów zaskarżenia. Przeciwnie – skarżący zobowiązany jest do sprecyzowania, jakie w jego ocenie uchybienia popełnił sąd w toku postępowania i przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 sierpnia 1997 r., III CZ 108/98; z 16 kwietnia 2008 r., I CZ 32/08). Za niedopuszczalnością badania zaskarżonego wyroku przez Sąd Najwyższy poza zakresem wskazanych w zażaleniu uchybień przemawia dodatkowo kilka dalszych racji. Po pierwsze, zażalenie do Sądu Najwyższego objęte jest przymusem adwokacko-radcowskim (art. 87¹ § 1 k.p.c.), który ma gwarantować przygotowanie środków zaskarżenia w sposób profesjonalny. Po drugie, do zażalenia stosuje się odpowiednio art. 398¹⁴

k.p.c. Oznacza to, że Sąd Najwyższy winien przeanalizować wskazane w zażaleniu uchybienia wytknięte przez skarżącego oraz – stosownie do art. 378 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. – uwzględnić ewentualną nieważność postępowania w sprawie. Zażalenie zatem podlega oddaleniu, jeśli nie jest oparte na usprawiedliwionych podstawach, albo kiedy uzasadnienie zaskarżonego postanowienia wprawdzie zawiera błędy, jednak samo postanowienie odpowiada prawu (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.). Z tego względu wyrażono nawet w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że sąd drugiej instancji i Sąd Najwyższy nie są zobowiązane, a wręcz nie są uprawnione do oceny, czy poza przepisami powołanymi jako podstawa prawna zażalenia orzeczenie to narusza także inne przepisy prawa (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 października 2000 r., IV CZ 66/00; zob. też uchwałę Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55).

W rozpoznawanym zażaleniu podniesiono jedynie zarzuty naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 233 § 1 k.p.c. i art. 373 § 1 k.p.c. Sprowadzały się one do próby przekonania, że wyrok z uzasadnieniem Sądu II instancji został doręczony pełnomocnikowi organu rentowego 9 sierpnia 2024 r. i to od tej daty powinien się rozpocząć bieg terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. Tak sformułowane zarzuty nie mogły jednak odnieść spodziewanego przez stronę skarżącą skutku – biorąc pod uwagę okoliczność, że zaskarżony wyrok, jak to wynika z akt sprawy, został doręczony organowi rentowemu 11 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy nie miał przy tym żadnych możliwości do analizowania ewentualnego naruszenia przez Sąd Apelacyjny przepisu art. 133 § 3 k.p.c. i wpływu takiego naruszenia na treść zaskarżonego postanowienia – bowiem taki zarzut nie został sformułowany w zażaleniu. Brak było także podstaw do działania w tym zakresie z urzędu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji. [a.†]

